

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

Čtvrtletník – únor 2016 – číslo 1
Trimestriel – février 2016
Driemaandelijks – februari 2016

EDITOR: Zuzana Jirglová, zuzana.jirglova@gmail.com
www.beseda.be - spolek@beseda.be
Bureau de dépôt: 1420 Braine-l'Alleud 1
PP 6/68473

MILÍ KRAJANÉ,

začal nám nový rok s novým letopočtem a plný nových možností. Než se jich ale chopíme, nedá mi to, abych se nezamyslela nad životem běžných lidí. Do Nového roku vstupujeme s očekáváním skvělých věcí a navíc si v dobré víře, že je dodržíme, přidáme novoroční předsevzetí. Spousta lidí už psala, jak to s předsevzetími nakonec dopadne: vydržíme cvičit každý den, nepít, nejíst či nekouřit tolik, kolik jsme byli zvyklí, jen pár dní nebo týdnů. Poté ale, co se skutečně rozeběhne kolotoč každodenních povinností, co nás zahltní starosti o rodinu a stres v práci, vynecháme jeden den jógy, poté druhý a rázem jsme u starých zažitých zvyků. Přidají se k tomu drobné komplikace zrovna ve chvíli, kdy se nám to nejméně hodí (znáte to: musíte už opravdu odejít z domu, když zjistíte, že vaše dítě je nemocné, kočka vylila celý obsah misky s vodou na podlahu v kuchyni, nebo vám teče pračka atd. ... - doplňte sami). A k tomu ještě nespokojenost se sebou samými kvůli nedodržení novoročního slibu! A tak život v roce s vyšším číslem nevypadá najednou tak optimisticky, jak jsme si ho při pozorování ohňostroje a se skleničkou šampaňského v ruce představovali, a my propadáme smutku, uzavíráme se se všemi svými problémy do sebe a s lidmi kolem nás komunikujeme nevhodně.

Měli bychom ale myslet na jednu věc: naše bytí zde je cesta, kteréžto si musíme užívat plnými doušky. Zenový učitel Thich

Nhat Hanh, jehož kniha „How to walk“ („Jak si vykračovat“) se mi dostala před pár měsíci do ruky, píše: „Když chodíme, dotýkáme se Země. Je to obrovské štěstí se dotknout Země, matky všech bytostí na této planetě. V průběhu uvědomělé chůze bychom měli myslet na to, že jdeme po živoucím stvoření, které podporuje nejen nás, ale všechno živé. Spousta škody byla způsobena Zemi a teď je čas políbit zemi přes naše chodidla, se vši naší láskou. Zatímco jdeš, usmívej se - buď ZDE a TĚD. Pokud tak uděláš, změníš prostor, kterým procházíš, na ráj.“ (volný

překlad, strana 39, Thich Nhat Hanh: How to walk, Parallax Press 2015).

Zhluboka se tedy nadechněme a vydechne, zapomeňme na stres a výčitky a vykročíme ještě jednou s toutou myšlenkou: cesta je stejně důležitá jako její cíl. A já vám přeji, abyste na té vaší potkávali jen milé lidi a žádné překážky. Jednou nás ta cesta zavede domů – a každý může ten „domov“ nazývat jinak: ráj nebo mír v duši. Příjemnou chůzi vám přeje

editorka Zuzana

© foto Zuzana Jirglová

BESEDA
51, rue des Arbalétriers
1420 Braine-l'Alleud

Destinataire

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Střípky z Mikulášské nadílky

© foto Martin Kubišta

I k nám do Bruselu jednu prosincovou neděli opět zavítal Mikuláš se svojí suitou. Předtím, než čerti zařinčeli řetězy a andělé mávli křídly, byla nachystána pro nedočkavé děti malá dílnička. Pod dohledem rodičů i pomocníků z řad Besedy i zvenčí ti větší i menší zdobili perníčky, které často vzápětí snědli, tvořili štěrchátka plněná rýží i masku Mikuláše. Mikuláš byl poté překvapen, kolik jeho malých kopií na něho v sále již čeká. :-)

Ani dospělí nepřišli zkrátka: členové Besedy si mohli připít nápojem dle jejich výběru a na všechny účastníky čekalo bohaté občerstvení v podobě domácích koláčů, zákusků i chlebičků s chutnými pomazánkami.

Letos přišlo Mikuláše pozdravit či mu zahrát a zazpívat sto dětí a ty si pak odnášely perníkové adventní kalendáře i další dárečky. Takto velká nadílka by se nemohla uskutečnit bez štědré podpory Stálého zastoupení České republiky, které poskytl skvělé prostory s barem, a zastou-

pení Olomouckého kraje, které naplnilo Mikulášův koš rozličnými dárky. Oběma zastoupením a také všem pomocníkům, kteří přiložili ruku k dílu při přípravě i akci samotné, patří velké díky.

Za výbor Besedy - Zuzana

Mikuláš byl velmi mile překvapen odevzanými dudlíky i mnoha sliby o polepšení. A také ocenil odvahu dětí zazpívat, zahrát i recitovat.

Mikuláš Petr

Role anděla mě překvapila, nečekaně na mě spadla i s křídly. Radost dětí byla bezprostřední a celé odpoledne jsem si moc užila. Je to skvělá tradice, kterou je dobré v Bruselu udržovat a podporovat.

andělka Míša

Je dobrý vědět, že i v dnešní době se děti ještě bojí čerta, přestože se koukají čím dál víc na akční filmy a hrajou si drsné videohry. Tento rok byl dobrý rok pro čerty. Celkem se nám podařilo vystrašit průměrně 12 dětí do pláče a pár ostatních tak, aby se přitulily k rodičům.

čert Martin

Je skvělé, že Beseda organizuje Mikulášskou nadílku pro děti Čechů a Slováků na Stálém zastoupení a udržuje tak krásnou českou tradici. Rád jsem pomohl rozdávat či prodávat výtečné chlebičky s různými druhy pomazánek, domácí koláče, dortíky, řezy, štrůdl a nápoje dětem i rodičům. Někdy bylo náročné zapamatovat si přání účastníků, protože bylo tolik druhů sladkostí a chlebičků, takže to bylo dobré cvičení na paměť. A když přišel do týmu

u baru Olžin žák češtiny Benoît, který se však teprve začíná učit česky, musel jsem ještě využít mých jazykových a překladatelských schopností, abychom zvládli společně a efektivně obsloužit všechny zákazníky k jejich spokojenosti. Nejvíce práce u baru bylo při zahájení a během úvodních aktivit pro děti (tvoření papírových Mikulášů, štěrchátek /tj. papírových chrástítek se suchou rýží uvnitř/ a zdobení perníčků cukrovou polevou). Olga, moderátorka nadílky, přišla při zpívání koled za námi několikrát s mikrofonom, když obcházela děti a jejich rodiče v sále po příchodu Mikuláše s anděly a čerty. Nakonec jsem dostal za výpomoc nádherný perník ve tvaru vánočního zvonu. Byl jsem překvapen, jak některé děti sebevědomě a bez bázně vystupovaly před Mikulášem s básničkou nebo písničkou, nebo zahrály na hudební nástroje. Svědčí to o dobré výchově rodi-

© foto Zuzana Jirglová

© foto Martin Kubišta

© foto Martin Kubišta

čů a píli a talentu dětí. Musím též ocenit hudební doprovod tří muzikantů, kteří krásně hráli české koledy a navodili kouzelnou předvánoční atmosféru. Čerti kupodivu nebyli vůbec zlí, jak jsem na to byl zvyklý z České republiky, což asi znamená, že bruselské děti musely být po celý rok hodně a zasloužily si odměnu od Mikuláše a andělů. Moc děkuji za nezapomenutelný zážitek pro tělo i duši.

Honza - pomocník v baru

Dobré odpoledne,

tímto bych Vám chtěl za nás, za všechny Trejbalovy moc poděkovat za Mikulášskou nadílku na SZB. Ještě teď jsme plni dojmů - ačkoliv již nejsme v příslušném věku, atmosféra i radost dětí nás doslova chytla za srdce a náladou nás strhla. Když přidám ještě vynikající chlebičky a dortíky/cukroví, akce prostě neměla chybu!

Navíc nás nadchlo, jak jste celou akci zvládli, jak organizační aspekty, tak sa-

motné moderování. Děti (a nejen je) jste báječně navedli, aby se básničku k příchodu Mikuláše naučily, prostě vše na 1 * !!!!

Na závěr ještě jednou moc děkuji za krásný zážitek!

S přátelským pozdravem,

Jindřich Trejbal (za celou rodinu)

© foto Martin Kubišta

© foto George Schmalzried

Vánočková sobota

Minulý besední krajský rok uzavřelo již 11. společné pečení vánoček. V průběhu celého dne k nám přicházeli v sobotu **12. prosince 2015** krajané, členové Besedy a přátelé spolku, sešlo se nás včetně dětí 25, samí zajímaví a příjemní lidé! Další dvě desítky se musely omluvit, většinou kvůli onemocnění nebo protože ve stejný den vystupovali na koncertě s Rybovou mší. Někteří z návštěvníků vánočky nepekli, přišli se hlavně potěšit vánoční atmosférou, popovídat si a podívat se, jak se ostatní snaží.

Na pečení se přihlásila i Antonella, italská překladatelka, která perfektně zvládla češtinu i slovenštinu a pekla u nás vánočku už před lety, tehdy ještě svobodná a bezdětná. Původně měla přijet jen s dcerou, ale ostatní chtěli jet s ní, přijeli tedy odpoledním vlakem s manželem a třemi malými dětmi. Pečení se protáhlo, manžel se musel vrátit ke syny do Bruselu dříve a Antonella s Matilde odjízděly později. Z bruselského nádraží jela s čtyřletou dcerkou, která držela na klíně dvě velké vánočky, na kole, do bytu dorazily v pořádku, vánočky byly celé, jak mi Antonella hned potvrdila esemeskou i mailem: „Ještě moc děkuji za milý okamžik strávený spolu. Určitě přijdeme znovu, děti (a hlavně Matilde s tou vánočkou na kole uprostřed "noci") měly z toho obrovský zážitek. První vánočku jsme snědli hned, na konci to byl dobrý nápad jich upéct 2!“

Vyrobili jsme celkem 15 krásných a chutných vánoček, není to rekord, ale kvalita je důležitější než kvantita. Důležité je i to, že se při pečení scházejí všechny generace, od miminek po 70leté krajany. Letos však na pečení poprvé chyběl její každoroční nejstarší účastník, pan Zábrodský. Vánočky se všem povedly, každý byl spokojený a na svůj výtvar patříčně pyšný. Nezbyvá než se těšit na příště: sraz bude v sobotu 10. prosince 2016. :-)

Olga

© foto George Schmalzried

Představujeme vám krajany Antonína Štěpána a jeho belgickou manželku Anne-Marie Dewinter

Poslechněte si příběh člověka, který si myslel, že opouští ČSR jen na krátkou dobu, kterému však režim, existující v této zemi v letech 1948 - 1989, dovolil vrátit se až po dlouhých 40 letech. Hádáte dobře, jde o

Antonína Štěpána.

Paní Anne-Marie, která je jednou z hlavních aktérů tohoto článku, mi jistě promine, že začínám vyprávěním o jejím manželovi Antonínu Štěpánovi. Ona se dostane do děje o něco později, až když vstoupí do jeho života.

Manželé Štěpánovi v Bruselu

Rodina Štěpánových žije na farmě v Daminěvsi, v malé vesničce se 37 obyvateli, v oblasti Mělníka. Otec je velkostatkář, vlastní tam 200 ha zemědělské půdy.

V r. 1914 se jim narodí nejstarší syn Antonín, který později vystuduje na zemědělského inženýra a převezme po otci farmu v Daminěvsi.

Rodiče se v r. 1923 stěhují do Řepína, kde mají zámeček s 600 ha lesů.

V březnu 1948, kdy komunisté znárodňovali veškerý soukromý majetek, se Antonín necítil volným, v ČSR nebyla žádná jistota, byla před ním jen nejistá budoucnost. Sám byl několikrát předvolán na policii, výhrůžky a hrozby byly stále konkrétnější, pronásledovali ho a chtěli ho zavřít. Jen proto, že byl velkostatkář. Když ho jednou opět vyšetřovali a vyšetřující mu přikázal, aby své auto nechal u nich, to rozhodlo. Bylo jasné, že v ČSR déle zůstat nemůže a přežije raději tuto hrůznou dobu někde jinde. Odešel se nejdříve schovat do Krkonoš, ale jen na pár dnů. Pak se vrátil do Prahy, aby svůj úmysl utéci sdělil své rodině. Ta s jeho plánem souhlasila. Tím spíše, že se všichni domnívali, že půjde jen o krátkou dobu, situace se v ČSR změní a on se určitě zanedlouho vrátí. Plán byl přejít přes Německo až do Belgie, kde měl známé.

Nakonec se rozhodl pro Rozvadov na německé hranici, kde chtěl přejít hory na lyžích, s malým baťůžkem na zádech, myslel si, že projede jen po sjezdovce. To však byla mylná představa. Hlídkující vojáci byli ochotni střílet po každém, kdo se k hranici jen přiblížil. Cestou prodal lyže, aby měl alespoň nějaké peníze na další cestu. Naštěstí potkal Američany, kteří mu dali najíst a napít a odvezli ho do Frankfurtu, odtud pak dále do Kolína. Po několika dnech cestování v Německu se konečně dostal do Belgie, do oblasti Verviers, odkud se chtěl přesunout do Bruselu, který trochu znal. Byl zde v r. 1935 na Světové výstavě.

Ve Verviers náhodou potkává bratrance, který rovněž uprchnul z ČSR. Na nádraží, při koupi jízdenek do Bruselu, jsou však udáni, zadrženi a uvězněni ve věznici ve Verviers. Naštěstí jen na pár dnů. Odtud jsou pak odvezeni do věznice Petit Château v Bruselu, kde zůstávají 3 týdny. Byli podezřelí, neměli pasy, ani víza, navíc pocházeli z Východu.

Nakonec se jich ujímá výbor pro pomoc uprchlíkům a získávají status „refugiés“. Díky tomu dostávají i povolení k práci a ubytování. Antonín pracuje nejdříve jako zahradník a poté prodává v obchodě, zásobujícím školy. Dá-li se malá koupelna nazvat ubytováním, pak přesně v takové ze začátku bydlel. Ale přesto byl spokojen. Dýchal se mu zde volně, měl zde svobodu a stabilitu.

Perfektně se integroval do belgické společnosti, naučil se francouzsky ...

A zde již vstupuje do děje Belgičanka Anne-Marie, tehdy ještě studentka.

V roce 1953, kdy jí bylo 19 let, se setkává na bále Akademie s Antonínem, který je ve společnosti jeho velkého přítele Quido Müllera, sekretáře Jana Masaryka. Od té doby ji již Antonín nespustí z očí.

Rodina Anne-Marie nebyla zprvu Antonínem příliš nadšená, dcera byla příliš dobře vychovaná, on je „jen“ refugié z Východu a ještě o dost roků starší... Leč nebylo jim to nic platné, v roce 1955 se Anne-Marie s Antonínem berou. Časem se jim narodí 3 dcery, všechny jsou dnes již vdané a mají celkem 9 dětí.

Anne-Marie v současnosti

V Bruselu zakládají firmu na distribuci dárků společností, úřadům aj. On, jako refugie, si ji nemůže otevřít na svoje jméno, musí být proto zapsána na jméno Anne-Marie.

Anne-Marie, vystudovaná sociální pracovnice, začíná pracovat ve firmě manžela. Dělá v ní sekretářku, zajišťuje veškerý běh firmy, je jeho pravou rukou.

Česky v té době ještě nehovořila, žili přece v Belgii, bez styku s ČSSR, takže toho nebylo třeba. S návratem do ČSSR také nepočítali, to se zdálo přímo nemožné. Proto ani svoje děti neučili češtině, ale angličtině. V Bruselu si Antonín znovu uspořádal nový život, vytvořil si rodinu, kterou miloval.

Zatímco v Belgii začíná Antonín Štěpán prosperovat víc a víc, v ČSSR je situace pro jeho rodinu horší a horší. Několik osob z jeho rodiny je zavřeno a dáno do vazby, naštěstí jen na krátkou dobu. Ovšem všechny jejich nemovitosti a pole jsou zkonfiskovány, včetně jejich zámku v Řepíně. Sestra Antonína je nasazena do továrny, její manžel, který byl vlastníkem a ředitelem farmy, se stává traktoristou. Všichni ředitelé se stali dělníky a dělníci řediteli. Tak to v oné době chodilo.

Antonín se navíc nemůže vrátit do své rodné vlasti, vždyť je v cizině nelegálně. Kontakt s jeho českou rodinou zajišťuje Anne-Marie, která v r. 1964 odjíždí poprvé sama do Československa představit se Antonínově rodině. Objevuje zde naprosto jiný svět než ten, který zná z Belgie.

Vzpomíná na to svými slovy:

„Spala jsem u sestry manžela v Praze, kde jsem měla žaludek strachem přímo sevržený. Sestra mi chtěla připravit dobré české jídlo, ale musela si jít stoupnout do fronty ráno v 5 hodin, aby maso vůbec dostala. A já nemohla skoro jíst, jak jsem se bála.

Na hranici nás zastavili a zdržovali velmi dlouhou dobu. Kolem nás ostnaté dráty, vojáci se samopaly, kontrola pasů a víz, důsledná prohlídka všech věcí, něco takového jsem dosud neznala.“

Antonín Štěpán opustil svoji vesnici na jaře 1948 v domnění, že se jedná pouze o krátkou dobu, nikdy by nevěřil, že se ona doba může protáhnout na dlouhých 40 let. Teprve v r. 1989 mohl konečně

uzřít svoji vesnici a obejmout členy své rodiny, kteří ještě zůstali naživu.

Svými slovy pak vyprávěl:

„Když jsme se v r. 1990 vrátili do Prahy, bylo to autem, sešli jsme se skoro přesně na místě, odkud jsem utekl. Bylo to dojemné vrátit se s našimi dcerami a jejich manžely, abychom se společně setkali na Karlově mostě. Byl to naprosto báječný pocit!

Poté jsme přijeli do naší vesnice, kde jsem našel svoji farmu v hrozném stavu, přímo v ruinách. Toto byl ovšem pro mě hrozný šok!“

V r. 1991–93 byl Štěpánovým v restitucích navrácen majetek i pole, která jim byla sebrána v r. 1948. Ovšem za podmínky, že na všem budou restituenti pracovat a nic nebude rozprodáno. Jinak by vše opět propadlo státu. Antonín se rozhodl vzít si zpět svoje zemědělské pozemky, které byly v žalostném stavu a uvést je i jeho farmu v Daminěvsi do pořádku. Po několika letech se spojil s belgickou firmou, mající velké zkušenosti v sadářství, se kterou se pustil do rozšiřování ovocných sadů, které dnes velmi prosperují.

A ještě jednou vzpomínky Anne-Marie: „Můj manžel žil na venkově 50 let, za-

tímco já vždy žila pouze ve městě. Přesto jsem se s manželem vrátila do ČR s odhodláním obnovit Daminěves. Život je tam drsný, mentalita lidí je jiná, není tam takové pohodlí, poněvadž dobrý stav polí měl vždy přednost před opravami farmy. A přece jsem k této zemi přilnula, tak jako jsem přilnula ke všemu, o čemž mi manžel vždy vyprávěl.

Naučila jsem se česky, dnes znám zemědělskou terminologii daleko lépe v češtině než ve francouzštině.“

Před úmrtím Antonína (v r. 2007) s ním Anne-Marie dělila pravidelně čas mezi Bruselem a Daminěvsi. Trávila tam delší čas než v Bruselu. Jejich vnučky přijížděly v létě do ČR na prázdniny, do země jejich dědy, který tajně doufal, že na ně přenesou svoji hlubokou lásku ke své rodné půdě.

Dnes, kdy již Antonín není mezi nimi, jezdívá Anne-Marie do Daminěvsi sama. Česká republika se stala její druhou vlastí. Obě země, Belgii i Česko má hluboko zasazené ve svém srdci a miluje je.

I proto se stala věrnou členkou krajan-ského spolku Beseda.

Za velmi dojemné vyprávění, jakož i za lásku Anne-Marie k naší České republice jí poděkovala

Alena GILBERT.

Na Petříně, na Nebozíčku po návratu

© foto z archivu manželů Štěpánových

Dechová hudba „Opočenka“ v Belgii

V květnu 2016 to bude již 40 let, co poprvé malá dechová hudba Opočenka, z tehdejšího Československa, s kapelníkem Petrem Ryšavým přijela koncertovat a rozdávat radost do Belgie. Kapela z Opočna (25 km od Hradce Králové) byla pozvána v r. 1975 předsedou spolku Beseda Volnost, panem Václavem Duškou, který vše zorganizoval, ale než Opočenka přijela do Belgie, tak bohužel zemřel. Tehdy se stala předsedkyní paní Jindřiška Šimáčková-Bourgau. Právě ona spolu s manželem Julesem, paní René Duškovou, jejím synem Jean-Pierrem a Zdeňkou de Raad s manželem Martinem nás očekávali na belgicko-německé hranici.

Po velmi vřelém přivítání jsme pokračovali směr Brusel. My jsme přijeli třemi auty (bylo nás deset), dvě Škoda 100, za kapelníkovou byl ještě tažen přívěs na nástroje, a třetí byl východoněmecký Trabant. S tímto vozem jsme měli několik zážitků, např. u benzinových čerpadel hledali obsluhující, kam se leje benzin. Po otevření kapoty a natankování pouze 19 litrů - nádrž byla totiž na 20 litrů - přišlo další nepochopitelné: nalít do té nádrže olej. Motor byl dvoutaktní. Jinde se nás zase ptali, jestli jsme si to autíčko vyrobili sami a jak dlouho nám to trvalo.

Naše první hraní bylo na hřbitově u hrobu pana Dušky, kde zazněly: naše hymna, „Česká písnička“ od Karla Hašlera

a Čechy krásné. Poklonili jsme se a položili květiny. Také nás požádala jedna starší paní, krajan-ka, zda bychom mohli zahrát i u hrobu jejího manžela. Když tóny dozněly, paní plakala, byla velmi dojatá a my všichni s ní. Další hraní pro Opočenku byl bál v sále Coca-Coly v Bruselu. Plný sál krajanů s rodinami, zástupci krajan-ských spolků z dalších států, náš velvyslanec pan Koucký a další významní hosté. Přítomna byla i Československá televize, která natáčela reportáž do večerních zpráv. Na úvod jsme zahráli naši hymnu, poté zahájila bál předsedkyně paní Jindřiška Šimáčková a velvyslanec pan Koucký. Pak jsem byl požádán jako kapelník o krátký rozhovor pro televizi. Když jsem sdělil své dojmy z první cesty na Západ, tak mě zarazili a musel jsem říci to, co oni chtěli slyšet. Tak to bohužel chodilo. Bál byl úžasný, lidé se bavili, tančili, zpívali, hráli jsme všechny známé melodie, tak jak je hrajeme u nás doma. Některé hity jsme museli i opakovat. Hraním a chováním jsme si získali sympatie krajanů, oceňovali totiž, že hrajeme bez přestávek a nepijeme alkohol. V další dny

OPOČENKA 1976

se hrálo v Gentu, v domově pro seniory, ale také pro veřejnost, v Charleroi. Pro kapelu to byl nejen nádherný zážitek setkávat se s báječnými lidmi, krajany, ale také jsme dost jezdili po Belgii. Byli jsme u moře, u Waterloo, potom jsme krátce navštívili Francii, prohlédli si města Brusel a Gent a další, Atomium, čurajícího chlapečka, ale také vše, co bylo pro západního obyvatele naprosto přirozené: silnice, dálnice, moderní a čistá auta, domy, pořádek a čistota, nepřeborné množství zboží v obchodech atd.

Pro váš krajan-ský spolek jsme hráli celkem 5x: 1976, 1977, 1978, 1981, 1985. Na každý zájezd do Belgie jsme se moc těšili, hrálo se nám u vás lépe než doma. Jsem rád, že mohu, i po 40 letech, upřímně poděkovat všem krajanům za krásnou atmosféru při všech setkáních. Jsem rád, že jsou mezi námi i ti, co se o nás nejvíce starali. Úžasná, milá dáma, bývalá předsedkyně, paní Jindřiška Šimáčková, René Dušková a Zdeňka de Raad. Těm patří mimořádný dík.

Díky za všechna krásná setkání, za pohostinnost, za vše, co jsme viděli. Zůstaly nám nesmazatelné vzpomínky a zážitky. My měli to obrovské štěstí, že jsme vás všechny poznali. A pokud je mezi vámi někdo, kdo si na nás pamatuje a má možnost, prosím napište na e-mail: jp.rysavi@seznam.cz.

Přeji všem krajanům vše nejlepší, hodně zdraví, štěstí po celý rok 2016.

Petr Ryšavý, kapelník, Opočno 21. 1. 2016, Česká republika

© foto z archivu kapely Opočenka

Dýchánek s harfou

Milí přátelé,

přijměte pozvání na tradiční dýchánek, tentokrát s hudbou. Sejdeme se v **Pražském domě** (avenue Palmerston 16, 1000 Brusel) v **sobotu 22. 2. 2016 v 16 hodin**.

Recitál nám přislíbila světově známá **harfistka paní Jana Boušková**, která mimo jiné vyučuje na Bruselské královské konzervatoři. Seznámíme se s královským nástrojem, harfou, zaposloucháme se do jejích lahodných tónů, dozvíme se více o práci slavné hudebnice. O bohatém hudebním životě paní Bouškové se můžete informovat na www.jana-bouskova.com.

Malé občerstvení je zajištěno. Vstupné zdarma. Z organizačních důvodů je třeba **do 17. 2. 2016** poslat **přihlášku** na e-mailovou adresu spolek@beseda.be.

Předem vám děkujeme a těšíme se na vás a na příjemné odpoledne a podvečer s krásnou hudbou.

výbor Besedy

© foto Vojtěch Vlk

Burza knih

Na závěr dýchánku proběhne burza knih, které má Beseda k dispozici. Jsou mezi nimi humoristické, satirické a historické romány, poezie, divadelní hry, detektivní literatura a fikce, knihy na politická a filozofická témata, slovníky a učebnice, obrazové publikace o malířích, fotografické publikace z různých míst v České republice i na Slovensku, pohlednice a časopisy. Máme knihy v češtině a slovenštině, francouzštině a angličtině, i v některých takřka exotických jazycích. Knihy se prodávají za symbolické ceny, brožované za 1 €, vázané za 2 €, větší obrazové publikace výjimečně za 5 €. Veškerý výtěžek z burzy knih půjde na pomoc neziskové organizaci **Zajíček na koni**, pomáhající v Praze a okolí postiženým dětem www.zajiceknakon.cz. Příspěť můžete samozřejmě, i když žádné knihy neobjednáváte, nebo můžete k požadované sumě za knihy nějaké to euro přidat.

Seznam knih vám na požádání rádi zašleme, vybrané publikace si budete moci převzít na závěr dýchánku. Některé další knihy vám budou k dispozici na místě.

ČESKÝ KRAJANSKÝ SPOLEK
ČLEN 2016

Spolek krajanů v Belgii od roku 1904
Amicale des Tchêques de Belgique depuis 1904
Vereniging van Tsjechen in België sinds 1904

Jména a Příjmení
BESEDA

Členské příspěvky na rok 2016

Milí přátelé, členové Besedy nebo zájemci o členství, děkujeme vám, kteří jste členský příspěvek zaplatili s předstihem koncem roku 2015 nebo na začátku letošního roku. Pokud jste v průběhu minulého roku zaplatili příspěvek podruhé, vedeme jej jako příspěvek za rok 2016 a na tomto místě též najdete svou letošní členskou kartičku. Je pro vás potvrzením, že

máte členský příspěvek na tento rok již zaplacený. Uložte si ji tam, kde ji lehce najdete, abyste na podzim nepřemýšleli, zda jste letos již své členství v Besedě obnovili anebo ještě ne. Mezi rozesláním elektronické a tištěné verze Zpravodaje uplynou leckdy i dva týdny, proto mnozí z vás stihnou příspěvek poslat a kartičku se svým jménem na této stránce ve Zpravodaji také najdou vlepenou.

Číslo účtu Besedy u banky ING BE26 3630 3022 4129 a BIC: BBRUBEBB, ani výše příspěvku **15 € za jednotlivce** a **25 € za rodinu** se v novém roce nemění, dobrovolnému navýšení se meze nekladou.

Děkujeme vám za vaši věrnou podporu, přejeme vám jen vše dobré a nejlepší po celý nový rok a těšíme se na naše četná letošní setkání.

za výbor Besedy - Olga

Hassan - pohádka se šťastným koncem

Byl jednou jeden malý chlapec, který se jmenoval Hassan, Džaffarův syn, to aby se odlišil od jiných Hassanů, kterých je všude v Baltistánu habaděj. Narodil se ve vesnici Arandu pod karakorumským ledovcem Čhogo-Lungma, co, přeloženo do češtiny, znamená Velký ledovec. Je to pravda, všechny ledovce v Karakorumu jsou veliké, tak veliké, že je lze rozeznat i při pohledu z kosmu a větší jsou jen ledovce polární.

Nikdo přesně neví, kdy se Hassan narodil, protože v té době ještě Baltijci nemuseli mít žádné identifikační doklady a data narození svých dětí si nezapisovali. Stejně nebylo jisté, zda se dítě dožije prvního roku svého života, a tak jim ani nedávali při narození jména, radši s tím nějakou dobu počkali.

S Hassanem jsme se poprvé seznámili v roce 2007, když jsme s Víťou na 24 džípech dovezli z Česka do Arandu skládací nemocnici spolu s léky a vybavením. Hassan byl jedním z mnoha místních dětí, které fascinovaně pozorovaly, jak nemocnici stavíme. Od ostatních se lišil pouze tím, že byl na první pohled neduživý a měl od narození podivně zdeformovaná chodidla a zkřivené ruce. Plazil se proto po zemi, zatímco ostatní děti vesele běhaly. V Arandu jsme tenkrát poznali několik dalších postižených lidí, vedle dvou hluchoněmých a těch se sníženou inteligencí tu byl i místní trpaslík, jehož zrak rok

od roku slábne, a teď je již prakticky slepý. Všichni ale chodili po vlastních nohách, tedy kromě malého Hassana. Když jsme přijeli v následujícím roce, Hassan byl o něco větší a již se neplazil, přemísťoval se pomocí jediné silné hole, kterou používal k odrážení. Dali jsme mu tedy berle, které byly přece jen vhodnější. Chození ale pro něj stejně bylo velké utrpení, protože nekladl chodidla na zem jako jiní lidé, nýbrž šlapal vlastně po kotnících. Kdo viděl karakorumské chodníky, ví, že taková vada je ve zdejších končinách pro člově-

ka opravdu velkým neštěstím. Však to jeho otec Džaffar vyjádřil velmi lapidárně: „Alláh si ho měl ponechat a ne nám ho nechat na krku - nebude jednoduché pro rodinu, aby ho celý život živila a starala se o něj - nemůže jít na pastviny, nemůže ani pracovat na poli. Je k ničemu, jestli chcete, vezměte si ho do České republiky, to pro něj bude

nejlepší.“ Do České republiky jsme Hassana nevzali, není to totiž ze země, jako je Pákistán, nic jednoduchého. Odvezli jsme ho ale do Skardu, abychom zjistili co nejvíce o jeho postižení.

Bylo nám řečeno, že podobnou vadou trpí v Baltistánu asi dvě stě lidí v různém věku - příčinou je nedostatek kyseliny listové v matčině těle v době těhotenství. Hassan se narodil jako poslední dítě matce již značně zdravotně opotřebované těžkou prací a špatnou stravou. Nedostatek listové kyseliny nebyl při způsobu života horalů žádným překvapením, ovoce a zeleninu tehdy prakticky neměli ve svém jídelníčku. Po tomto zjištění jsme spolu s dalšími léky začali nakupovat každý rok pro naši nemocnici i tuto položku. Hassanovy nožky

jsem také nafotili a pořídili jsme v místní státní nemocnici RTG snímky, které jsme vzali domů do České republiky. Lékaři ve fakultní nemocnici v Brně se velice divili, proč toto dítě nebylo operováno hned v prvním roce svého života, jak by tomu bylo u nás. Jeden chirurg ortoped z Vojenské nemocnice v Brně se nabídl, že by operaci i teď zvládl a provedl by ji zadarmo. Museli bychom ovšem Hassana přivést a zaplatit všechny ostatní náklady. Na to jsme, bohužel, neměli a také jsme věděli,

že jen s velkými obtížemi bychom pro Hassana získali české vízum. Proto jsme začali hledat jiné řešení. Teď jsme alespoň věděli, že problém je řešitelný, a to i v Pákistánu. Snímky si prohlédl i jeden významný dětský chirurg v Islamabadu a naši hypotézu potvrdil. Ano, je schopen nohy chirurgicky „opravit“, nebude to ale zadarmo a navíc musíme zajistit, že s chlapcem někdo v Islamabadu stráví nejméně dva měsíce. Hassanovi starší bratři tuto nabídku odmítli - nemají peníze a musejí dělat důležitější věci než mařit čas hlídáním malého nemocného bratra. Mezitím jsme zjistili, že ve Skardu se v posledních letech každý rok koná tzv. Medical camp, placený kuvajtskou nadací Marafie Foundation, která již delší dobu v Baltistánu působí. Jedná se o činnost skupiny chirurgů z fakultní nemocnice v Lahore, která přijíždí zpravidla v létě do Skardu v dopředu stanoveném termínu na cca 7 dní, aby tady udělali sérii předem nasmlovaných operací. Jsou to převážně lehčí operace, například operace kýly, ale kupodivu i sterilizace žen v odůvodněných případech, to jest výhradně se souhlasem manžela a jen v případech, že žena má nejméně čtyři děti, nejlépe syny. Výjimečně udělají i něco většího, když rodina zajistí pooperační péči, protože chirurgové pracují v jinak opuštěném sále zdravotního zařízení, které věnoval před léty Kuvajt Baltistánu, ale nezajišťuje tam žádný pravidelný léčebný režim a také tam není žádný stálý personál. Tato budova, která nese hrdý název Abdullah Hospital, ožívá nebyvalým ruchem jen na pár dní v roce, kdy se postele zaplní operovanými pacienty (pokud se tito nedobelhají po zákroku do špinavých taxíků a neodejdou z tohoto místa hrůzy radši domů). V každé posteli s úpíícím pacientem, zpravidla napojeném na nějakou kapačku, sedí či leží i několik dalších členů jeho rodiny, kteří v noci občas zoufale bloudí po prázdné budově a marně hledají fungující záchod, tekoucí vodu, či úlevu pro svého nařikajícího příbuzného. Když jsme měli povolení v této budově přespávat, abychom nemuseli platit drahé hotely, často se stalo, že nás považovali za personál, a my jsme v noci zmatené příbuzné pacientů uklidňovali a ujišťovali je, že doktoři zase

ráno přijdou. Kupodivu většina operovaných navzdory na evropské poměry katastrofální hygieně zázračně přežívá bez komplikací. Lahorská „mordparta“, jak jsme chirurgy mezi sebou tajně nazývali, byla ale velice schopná a za jediný den absolvovala i několik desítek operací, to vše při otevřeném okně a neza-

prohlašovali, že pákistánský doktor dovede operovat za každých podmínek.

Zeptali jsme se manažera „mordparty“ z Marafie Foundation, pana Shera Aliho, jestli by byli schopni a ochotni opravit i Hassanovy nožky, a kupodivu jsme nebyli odmítnuti. A tak jsme při naší další misi v roce 2012 přemlu-

vřených lítacích dveřích, kterými bylo vidět do sálu, jak se jeho podlaha plní zakrvácenými obvazy a jiným materiálem. Holt, jiný kraj, jiný mrav, ale výsledky měli a pravdou bylo, jak sami hrdě

vili rodinu, aby nám dovolila odvézt Hassana do Skardu.

Na stanoviště džípu vzdálené cca 1 kilometr od vesnice Hassana na zádech donesl jeho bratr Muhhamad Ali. Ve Skardu jsme chlapce nejprve vykoupali v hotelu pod sprchou a poté jsme ho převlékli do čistého. Koupili jsme mu na bazaru boty a oblečení včetně teplé bundy a objednali jsme mu řádné jídlo - nechtěl ale jíst nic jiného než čaj a chlebové placky čapátí, doplněné ovšem našimi čokoládovými a müsli tyčinkami, kterým nedovedl odolat. Měl strach a dlouho i potmě potichu poňukával, protože nemohl ze strachu usnout. Také mu evidentně chyběla jeho zakouřená rodná chýše vysoko v údolí Basho, kde s ním v jediné místnosti po celý jeho předešlý život spalo plno dalších příbuzných.

Ráno jsme Hassana odvedli do Abdullah Hospital, kde dostal jedno z prvních pořadových míst k zákroku. S napětím jsme čekali, co se bude dít, ale po chvilce se dveře otevřely a z nich

vykulhal uplakaný Hassan. Dozvěděli jsme se, že již ležel na operačním lůžku těsně před podáním narkózy, když někdo při pohledu na jeho křehké tělíčko rozhodl, že operaci není možné uskutečnit pro pacientovu slabost a podvýživu. Dokonce to zdůvodnili i tím, že má malé srdce, které by narkózu nezvládlo. Má prý přijít za rok, jestli do té doby zesílí. Bylo to pro nás velké zklamání, ale pro jistotu jsme zašli opět na rentgen, kde nám našťástí hypotézu o malém srdci vyvrátili. Pan Sher Ali nás ujistil, že s Hassanem tedy na příští rok počítá. Při odjezdu z Pákistánu jsme Hassanovi zanechali všechny zbylé tyčinky, sušené mléko a další potraviny, které nám zbyly, aby jeho boj s podvýživou byl co neúspěšnější.

Člověk míní, ale osud mění! V roce 2013 jsme již měli zabukované letenky do Islamabadu, když jsme se dozvěděli o útoku Talibanu na základní tábor jedné mezinárodní expedice pod horou Nanga Parbat. Teroristi tam bestiálně v noci zavraždili jedenáct horolezců různých národností, mezi nimi i dva Slováci. Po této hrozné zprávě jsme naši cestu do Pákistánu, podobně jako mnoho jiných cizinců, zrušili. Poslali jsme tam ale peníze na nákup ročních zásob léků a provoz naší České nemocnice ve stejné výši, jak jsme činili po všechny ty roky předtím. K našemu radostnému překvapení nemocnice fungovala i bez nás! Byl to kromě jiného pro nás i důležitý signál, že zařízení je na úspěšné cestě k samoudržitelnosti, která je snem všech humani-

tárních projektů. Ba, co víc: když jsme letos (2015) opět přišli do Arandu, přivítal nás spolu s ostatními dětmi i Hassan, který přišel po vlastních bezberlí! Jak k tomu došlo? Náš věrný pomocník Sarfraz Haider nezapomněl, že Hassan byl pozván k operaci v dalším roce (2013). Hassanovi bratři sice nadávali, že je to zbytečné, ale on nedal a sám

kluka opět v době medical campu odvezl džípem do Skardu. Tentokrát se operace na základě slibu daného panem Sher Alim uskutečnila! Pro Sarfrazu to nebylo sice vůbec lehké, ale rozhodl se všechny potíže překonat. Když mu Hassana po týdnu z nemocnice vrátili, odvezl ho do místního, nikoliv do mnohem dražšího cizineckého hotelu, a tam se o něj obětavě dva měsíce staral, než se kluk postavil na vlastní nohy. Když se do takového hotelu pro domorodce podíváte, nepochopíte sice, jak to pacient s takovou operační ránou mohl bez otravy přežít, ale stalo se. Sarfraz

Hassana krmil, utěšoval, pečoval o něj, vozil na přepravy do nemocnice místními špinavými taxíky a nakonec ho po dvou měsících vrátil do Arandu. V té době již byl Hassanův otec Džaffar po smrti, jeho nejmladší dítě ale hledělo vstříc dalšímu životu s mnohem lepšími vyhlídkami, než tomu bylo předtím. Hassan krásně našlapuje na chodidla, jak to má být - nožky má srovnané a jen příležitostně si vypořádává holemi. Chodí téměř normálně, pokud si odmyslíme trochu neobvyklé vysoké zvedání kolen při chůzi. Zastihli jsme ho ve škole u tabule a po vyučování nám předvedl, jak dělá nahazovače v kriketu, který je pákistánským národním sportem a snem všech malých kluků. Již ho bratři nemusí nosit na zádech a bude-li mít štěstí, že ho někdo finančně podpoří, bude snad navštěvovat v budoucnu nějakou střední školu ve Skardu a otevrou se mu snad i zcela jiné životní perspektivy.

Dina Šterbová

Děkujeme všem štědrým dárcům, kteří přispěli na chod České nemocnice v Baltistánu v minulém roce. V letošním roce paní Dina, kromě podpory provozu nemocnice, plánuje dostavět ve Skardu internát pro středoškolské studenty z okolních horských vesnic. Můžete-li, přispějte i letos na její projekt. Více informací na www.czechhospital.cz.

© foto z archivu paní Šterbové

Řehořská zábava

Chcete se neformálně pobavit, zatančit si či zazpívat?

**Na svatého Řehoře je totiž líný každý krajan,
který se nebaví dobře! :-)))**

Skvělá možnost se vám naskytne na Řehořské taneční zábavě **v sobotu 12. března 2016 od 19:30** v Itterbeeku (Herdebeekstraat 162, Dilbeek).

K poslechu i tanci nám zahraje bruselská slovensko-česko-mezinárodní **kape-la TAU** pod vedením Tomáše Kukliše.

Při platbě předem na účet Besedy číslo: BE26 3630 3022 4129, IBAN: BBRUBEBB činí vstupné pro členy Besedy **10 €**, pro přátele Besedy **15 €**. Přihlášku na spolek@beseda.be pošlete a platbu vstupného proveďte prosím nejpozději **do 4. 3. 2016**.

Při platbě na místě je vstupné **15 €** pro všechny.

Hrajete na hudební nástroj, zpíváte, tančíte? Ať jste nebo nejste profesionálové, můžete si vyzkoušet své umění před publikem hned na počátku po zahájení zábavy. Nezapomeňte nás o tom **do 1. 3. 2016** informovat, abychom vás mohli zařadit do programu.

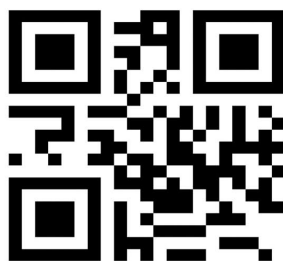
© foto Ulf Gjerdingen

Zajištěno je dobré **občerstvení a tombola** (celoroční předplatné - viz reklama níže - a další drobné i hodnotné ceny).

Těšíme se na setkání a společné pobavení.

www.predplatnedozahranici.cz

zasypeme Vás informacemi

MediaCall s.r.o. - tel.: 00420 532 165 165 - export@mediacall.cz

Společenská rubrika

Milí krajané, nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě. Děkujeme.

8. září 2015 se narodila Emma, dcera Kamila a Soni Dörflerových.

11. prosince 2015 se narodil Milan Félix Emmanuel, syn Matěje Hausenblase a Coraline Célerse.

Upřímně rodičům blahopřejeme. Necht' vám děti přinášejí jen samou radost!

2. února 2016	oslaví pěkné narozeniny paní Louise Hollinsky.	13. března 2016	oslaví obdivuhodné 98. narozeniny naše nejstarší krajanka, paní Gertruda Waksová.
11. února 2016	oslaví narozeniny pan Miroslav Černý, muzikolog.	23. března 2016	oslaví narozeniny paní Svatoslava Čulíková z Lutychu.
22. února 2016	oslaví kulaté narozeniny členka Besedy, paní Anna Kratochvílová, bývalá sboristka v divadle La Monnaie a sólistka Janáčkova divadla v Brně.	25. března 2016	oslaví narozeniny paní Ilona Zuzaňáková.
		1. dubna 2016	oslaví krásné narozeniny paní Adriena Vander Perre, bývalá tlumočnice.

6. března 2015 oslaví 112. narozeniny naše milá Beseda.

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a přejeme hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Dýchánek s recitálem harfistky Jany Bouškové	Pražský dům, Av. Palmerston 16, 1000 Brusel	sobota 20. 2. 2016 od 16 hodin
Řehořská taneční zábava	Herdebeekstraat 162 1701 Itterbeek (Dilbeek)	sobota 12. 3. 2016 od 19:30
Dětský den s grilováním	« Bois des Rêves » u Ottignies a Wavru	neděle 5. 6. 2016 od 12 do 19 h
Divadelní představení Z deníku hraběnky M.	Divadelní sál Tomberg, Paul Hymanslaan 2, 1200 Woluwe-St.- Lambert	pátek 10. 6. 2016 od 19:30

Zpravodaj vychází čtvrtletně. Členové Besedy dostávají výtisk poštou automaticky, ostatní na požádání.

Každý zájemce může dostávat elektronickou verzi Zpravodaje e-mailem, stáhnout si jej též můžete z webových stránek Besedy www.beseda.be

Příští číslo Zpravodaje vyjde v květnu 2016, uzávěrka pro vaše příspěvky je 15. dubna 2016.

Pište nám na adresu spolek@beseda.be, nebo poštou na:

Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud
Telefon: 0032 (0)2 / 384 96 44 Mobil: 0032 (0)497 / 92 81 62